

ABONAMENTUL:

Pe un an 70 Lei = 140 Cor.

Ses. an 36 Lei = 72 Cor.

Trei luni 18 Lei = 36 Cor.

Prețul unui număr e de

25 bani sau 50 il.

Telefon p. oraș și în-

terurban Nr. 750.

ROMÂNUL

REDACȚIA
ȘI ADMINISTRATIA
Strada 2° nr. 1 a
INSERȚIUNILE
se primesc la administrație
și se taxează după cost.
MANUSCRIPTELE NU SE
ÎNAPĂOAZĂ.

„Cuvintele“ dlui Argetoianu.

În ultima ședință a Ligei Poporului, d. d. Argetoianu, cunoscutul latifundiar din Dolj, nemulțumit de neașteptata întorsătură luată de ultimele evenimente politice, a exclamat cu un cunoscut și suveran dispreț:

„Urmează să se știe: guvernul s'a înțărât cu un zoolog și cu un învățător de țară“.

Constatarea aceasta plină de amărăciune, nu este de natură să mire pe nimeni, de oarece este îndeajuns de cunoscută în vechiul regat aversiunea și desgustul politicienilor bogăți și cari se hrănesc cu iluzia activității, față de oamenii săraci și muncitori.

În cuvintele dlui Argetoianu se reflectă întocmai ca într-o oglindă, încăpățănarea marilor proprietari de a nu recunoaște dreptul să ocupe funcțiuni înalte celor ieșiți din straturile sănătoase ale populației rurale, chiar în cazul când întreaga existență a acestora din urmă ar fi un exemplu de muncă rodnică, de cinste neatnsă și de frumos și netăgăduit talent.

În vâltoarea prefacerilor democratice, ce dau un colorit de aurora vremurilor ce trăim, printr'o tăgăduire sistematică a realității și printr'o orbire voită cu îndârjire, marele boer Argetoianu, refuză să admită că este cu puțință ca un profesor, în vestminte țărănești, să stea pe banca ministerială, să acorde audiențe și să suprime sinecure, în timp ce patria nepăsătoare uită să utilizeze cunoștințele și experiența politică a latifundiarilor, cari sunt gata, pentru a-și trece timpul mai ușor, să îndrumeze pe calea cea adevărată marile interese românești.

Faptul că reflexia făcută mai sus, cu privire la remanierea cabinetului, este datorită dlui Argetoianu, nu are nici o importanță, de oarece dsa nu este decât reprezentantul unei clase sociale, ai căreia membri, fiecare în parte, împinși de aceeași mentalitate anachronică și de aceeași concepție socială greșită, ar fi putut să-și exprime în aceeași împrejurare și cu mai multă violență, poate, sentimentul ce-i domină și le umple sufletul cu ranchiună și dispreț.

Nu poate fi deci vorba în această dureroasă situație de vederea greșită a unui singur om; nu poate fi vorba de un remediu sau de o dojană ce trebuiesc aplicate unei singure persoane.

E ceva mult mai îngrijitor și mai adânc: este vorba de o greșală de concepție, de o mentalitate monstruoasă, de o anchilozare într'o formulă aristocratică, aparținând epocii de piatră a politicii române, ale cărei refuziuri lacustre se surpă cu sgomote asurzitoare în fața concepțiilor moderne.

Pentru a se putea ajunge la un rezultat, ar trebui de sigur să se refacă tot dela început: cultură, procedee, educație și concepțiune de viață; ar trebui să torni inteligențele și sufletele clasei oligarhice în tipare nouă și capabile de a modula cu înlesnire; să redai în fine organismelor învechite virginătatea primelor impresiuni.

Un Mihalache și un Borcea, cari au pus azi piciorul în guvernul dlui Vaida Voevod, nu au moșii și latifundii; nu au echipaje și palate. Ei pot să spue însă cu mândrie, că au un suflet neatns de flagelul politicianismului și că nu le poate imputa nimeni de a se fi îmbogățit pe spatele și din suferințele țaranului, cu dreptul de a spune în urmă că

gioatele populației rurale sunt acelea cari s'au hrănit și se hrănesc din avutul și din strălucirea lor.

În momentul când se va putea realiza minunea de care am vorbit mai sus, în momentul când, nu importă prin ce mijloc, inteligențele și sufletele, curățate de sgura politicianismului, vor face impresia că sunt eșite din tipare nouă, se vor prăbuși dela sine, zăgazurile ce împedecau până astăzi clasa oligarhică să vadă limpede adevăratele forme și adevăratele concepțiuni.

Atuncea, numai atuncea însă, minteanul lui Mihalache, ce aduce astăzi un surâs de fină ironie pe buzele aristocratice ale dlui Argetoianu, va străluci în adevărata sa lumină și va îmbrăca adâncul înțeles simbolic, al nevoei — în conducerea intereselor naționale — de voinți, de caractere și de o nespusă dragoste și milă pentru cei mulți și obidiți.

A.

„Strigoii.“

În ședința dela 20 Decembrie a Senatului, maturul corp a avut surpriza să audă pe d. Mișu Pherechide, facercând să dea guvernului și parlamentului o lecție de patriotim și de demnitate națională, în chestia semnării tratatului de pace.

Nimeni nu ar putea susține că partidul liberal nu avea dreptul să-și spue cuvântul referitor la această chestie; nimeni nu ar putea fi însă de părere că a fost o idee fericită aceea de a se încredința dlui Pherechide, o sarcină atât de delicată și de grea.

În atmosfera de sinceritate și convingere creiată parlamentului de membrii blocului parlamentar, vocea aspră și întunecată a fruntașului liberal a sunat ca o notă discordantă, venită dintr'un trecut de patimi și de dușmăni.

În atmosfera de intenții dezinteresate și de perfectă loialitate a parlamentului de azi, glasul dlui Pherechide a sunat dureros și răgușit.

Dealtminteri nici nu s'ar fi putut altfel, dacă se ține seamă că, acum, când întreaga țară se ridică revoltată în contra politicianismului de dureroasă amintire, a fost o greșală de delicatețe și de tact, de a se da cuvântul unuia din reprezentanții cei mai autorizați ai politicii condamnată astăzi de întreaga națiune.

Toată lumea este de acord că avem nevoie mai mult de cât or când de oameni noi. Dar atunci ne întrebăm: mai există oare cineva care să nu fie de părere că d. Pherechide este unul din cei mai puțin chemați să revendice titlul de onoare de a fi trecut printre oamenii noi ai României întregite?

Chiar dacă dsa ar fi rămas singurul având o asemenea convingere, suntem siguri că astăzi a renunțat definitiv la ea, în urma voiei aceleia imense desprinsă din atmosfera ședinței parlamentului și care i-a spus cu elocvență adevărilor neîndoelnice: „nu numai că nu poți fi om nou, dar ești cel mai bătrân din toți politicienii, de oarece vechimea procedeei și a convingerilor cu privire la mijloacele de guvernământ, se confundă la dta,

dle Pherechide, cu însăși începuturile politicianismului român“.

D. Pherechide este acela despre care s'a spus în totdeauna: „mână de fef, braț de oțel, voință de bronz și de aramă“.

A putut, în adevăr, d. Pherechide, să fie toate acestea; dsa le i-a lipsit însă o calitate și anume aceea de a prinde înțelesul vremilor, și a se adapta curentelor evolutive ce își fac loc astăzi, cu forța, în mijlocul societăților, cu impetuoșitatea unei logici de oțel.

România Mare nu mai are nevoie astăzi, în fața numeroaselor probleme ce așteaptă o soluție de autorități întunecate, de voințe închizitoriale, și de energii pe care numai duritatea și asprimea bronzului ar putea să le definească într'un mod mulțumitor.

România Mare are nevoie de inteligențe, de caractere, de conștiinți, de desinteresare și de acte de devotament și sacrificiu în fața intereselor obștești.

Diferența între aceea ce cere patria și aceea ce a putut să-i ofere d. Pherechide, a făcut ca vocea acestuia din urmă să sune atât de răgușit și de lugubru, ca o voce de dincolo de mormânt, atuncea când în ședința agitată a Senatului, fruntașul liberal a voit să dea o lecțiune de patriotim și de mândrie națională, dlui Vaida-Voevod.

În atmosfera înviorătoare în care se desfășură și se accentuează tinerele talente și conștiințele fără de pată ale oamenilor noi, d. Pherechide, a făcut de sigur, impresia unui strigoi.

Viziunile acestea dureroase, ce fac să se întunece lumina strălucită a prezentului, credem că nu își vor mai face altă dată apariția, căci aceasta este în interesul tutuilor.

Chiar dacă s'ar susține ca d. Pherechide a rămas o forță a partidului, să nu se uite că dsa a fost considerat în totdeauna ca o forță ocultă și caracteristica forțelor ascunse este că ele lucrează și conduc din umbră, fără a se expune vreodată strălucirii razelor pornite din iubirea de justiție și adevăr.

D'Arragon.

Constituirea grupului parlamentarilor independenți.

Parlamentarii cari au candidat și s'au ales independenți s'au format într'un grup de 41 membri din vechiul regat, bănățeni, ardeleni și basarabeni.

Deși fiecare își va păstra absoluta independența politică, totuși, solidaritatea ce se ve stabili între membri grupărei, va hotărî susținerea intereselor obștești în Camera și Senat.

Parlamentarii independenți vor plăti o cotizație pentru acoperirea cheltuielilor ce se vor ivi și se vor întruni săptămânal pentru a discuta chestiunile urgente. La fiecare întrunire, va prezida pe rând fiecare membru.

Gruparea va fi reprezentată printr'o delegație de șase membri. Se vor organiza conferințe asupra celor mai importante chestiuni la ordinea zilei, la care va lua parte și membrii altor grupări din Parlament sau specialiști din afara parlamentului.

Parlamentarii celorlalte grupări pot fi admiși în această grupare în urma unei cereri care va fi aprobată de majoritatea membrilor unei ședințe.

Pagubele de războiu.

Comisiunile de ocoale pentru constatarea pagubelor de războiu, vor începe să lucreze la 21 Ianuarie 1920.

Comisiunea de ocol este formată din judecătorul ocolului respectiv, un delegat al fiscului și un delegat al contribuabililor.

Numărul acestor comisii se cifrează la 240.

S'a hotărât ca aceste comisii să se ocupe pe lângă constatare și cu evaluarea pagubelor, după prețurile din timpul când s'a produs paguba. În ce privește pretențiunile pentru costul de refacere ele se vor adresa comisiunelor județene sau comisiunelor de apel.

E vorba însă să se aducă oarecare modificări decretului-lege privitor la despăgubiri.

Modificările cari s'au proiectat a se introduce sunt două și anume:

1. Să se acorde un singur drept de despăgubire, adică dreptul de despăgubire la pagubele reale, nu și costul de refacere.

2. Să se dea comisiei centrale de despăgubiri, un caracter de comisiune de revizuire, care să aibă dreptul de a revizui și hotărârile Curții de apel.

Dacă se va acorda și dreptul de cost de refacere, acest drept să-l aibă numai Comisiunea centrală.

Tria forestieră din Transilvania.

Sub această denumire s'a transformat în societate de comerț societatea regie românești vechea societate forestieră transilvăneană pentru comerțul de lemne, transferându-și sediul la București.

Consiliul de administrație nou ales s'a întrunit ieri și s'a constituit în modul următor: Președinte d. dr. Teodor Mihali vicepreședinte al senatului, vicepreședinți dnii N. D. Ghica, deputat și fost ministru și N. G. Cantacuzino, mare proprietar; administratori-delegați dnii N. N. Murgășeanu, deputat și Ion G. Stoian, directorul general al Băncii Națiunii, membrii dnii general C. Iancovescu, fost ministru de război, Gr. G. Cantacuzino, fost ministru de industrie, H. B. Klaesi, mare comerciant, dr. N. Bardescu, fost vicepreședinte al senatului, dr. Arthur Polony deputat, directorul Uniunii industriașilor din Ardeal, dr. R. Czell mare industriaș, Ernest Patriche mare proprietar, Herman Theiler exploatare de păduri și Banca Națiunii, cenzori dnii dr. Iancu Meșianu senator, Mircea Căncicov deputat, M. Seteanu, director general în ministerul de finanțe, inginer Cezar Mereuță director al C. F. R. și Otto Zentler, procurist al Băncii Marmarosch Blank et Co.

Consiliul a numit directori pe dnii inginer Oscar Steinhardt și inginer inspector silvic G. Erăciunescu.

În schimbul vechiului capital în coroane, societatea industriei Forestieră din Transilvania emite acțiuni pentru 12.000.000 lei (douăsprezece milioane lei) fiecare acțiune având o valoare nominală de lei 200 (două sute lei) plus o taxă de emisiune de lei 25 de fiecare acțiune.

Subscrierile pentru disponibilul rezervat publicului se vor face la Banca Națiunii.

A 839

Cicerin și Lloyd George.

Lyon. — Sunday Express publică un interviu cu Cicerin, ministrul afacerilor interne al republicii sovietice. Cicerin este încântat de discursul lui Lloyd George, referitor la Rusia. El spune că acest discurs a produs o impresie profundă asupra masei poporului rusesc și că acel discurs e de natură, să permită restabilirea unei înțelegeri între cele două țări, înțelegerea dorită așa de mult din partea guvernului sovietist. Cicerin sfârșește atacând pe politicianii francezi și declarând că se simte fericit văzând că primul ministru englez s'a desfiat de influența acestora.

INFORMAȚII.

— Ziarul „Ungarische Post“ aduce știrea că Ungaria va forma un tribunal pentru a cerceta culpabilitatea dezastrului militar. Vor fi invitați generalul Arz, generalul Kövess, ministrul de război sub regimul Karolyi și în fine archiducele Iosef.

— Ziarul „Arbeiter Zeitung“ aduce învinuire guvernului Friedrich de a fi cheltuit 5,000,000 pentru a influența presa vieneză. Lucru s'a știut prin faptul, că Senatul nu a voit să înregistreze și să autorizeze consiliul de miniștri să plătească suma aceasta.

— Tribunalul din Berlin a interzis apariția volumului III din memoriile principelui Bismarck, fost cancelar al imperiului german. Interzicerea apariției acestui volum a fost pronunțată în urma cererii formulate de reprezentantul ex-Kaiserului, care a arătat că volumul în chestiune va conține documente diplomatice, menite prin natura lor să rămână secrete. Moștenitorii principelui Bismarck au făcut apel contra acestei hotărâri.

— Ziarul englez „Morning Post“ scrie că la granița americană, se află peste 100 000 soldați americani, ceea ce denotă că relațiile între Mexic și Statele Unite sunt încordate.

— Ziarele vieneze spun că misiunile militare interaliate la Budapesta vor fi înlocuite prin misiuni diplomatice. Șeful misiunii italiene d-l Ernesto Cerretti, a și sosit la Budapesta.

— Presa franceză a publicat textul unui proiect de lege fixând la doi ani durata serviciului militar, elaborat de serviciile tehnice ale ministerului de război și pe care guvernul ar voi să-l depue în parlament.

Un radio Lyon desminte însă această știre.

— D. Răducanu a fost ales raportor, din partea Camerei, la bugetul general al statului.

— Blocul parlamentar discută data la care trebuie să se ia vacanța.

Președintele Camerei a propus ca vacanța să înceapă la 30 c. și să fie o lună.

— La Stockholm s'au ivit, de câteva zile, numeroase cazuri de așa zisa boală a somnului, cu sfârșit mortal pentru cele mai multe din victime. Boala bătutue mai cu seamă printre persoanele tinere. În ce privește originea acestei boale, medicii se află în fața unei enigme.

— Presa americană află din Salonic că Serbia și-a închis frontierele. Nimeni nu poate să intre sau să iasă fără de o autorizație specială a ministerului de război.

— D-na v. d. Iulia Ungurean, Arad, în loc de cunună cu prilejul părâstasului de un an pentru neuitata fică Terenție, a dăruit pentru copiii orfani cor. 200.

— D. Paul Deschanel a fost ales președinte al camerei franceze cu 178 voturi din 485 votanți: vicepreședinții aleși sunt d-nii Raoul Peret, André Lefevre, François Arago și Lefevre Duprey, toți partizanii unei politici de uniune națională.

— În camera Comunelor, secretarul de stat la Afacerile externe a declarat, în cursul desbaterilor asupra votării creditelor suplimentare, că guvernul englez a consimțit un nou avans de un milion de livre sterline, în vederea creării unei misiuni interaliate pentru exploatarea transiberianului.

— Ziarul nostru nu a putut să apară, ieri, Miercuri, din cauza lipsei de curent electric.

— Termenul pentru expirarea carnetelor de identitate pentru călătorii gratuite pe căile ferate ale statului a fost prelungit până la 31 Ianuarie, când se vor libera noui carnete.

— Direcțiunea regională a C. F. R. din Arad invită pe toți șefii oficiilor din teritoriile acestei direcțiuni să prezinte până la 15 Ianuarie lista funcționarilor cu drept de favoare pe căile ferate române.

— Lloyd George a declarat în Camera comunelor că după o lungă așteptare aliații vor începe să discute pacea cu Turcia fără America.

— În ceea ce privește pe Rusia, tratativele de pace sunt imposibile deoarece până acum nu există un guvern care să vorbească pentru întreaga Rusie.

— Anglia și Franța fac tot ce pot pentru a ajuta Europa, dar sarcina este prea mare dacă America nu intervine și ea în mod sincer ca să supoarte partea ei de greutate.

— Anglia nu se simte garanță pentru tratatul celor trei puteri, în scop de a apăra Franța, afară numai dacă Statele Unite nu semnează și ele.

— Privitor la Liga Națiunilor, Lloyd George zice: »Fie că America intră sau nu în Liga națiunilor, Anglia trebuie să facă parte din Ligă. Fără Liga națiunilor, noi războaie mondiale sunt inevitabile.

— Ziarul local »Aradi Ujság« a anunțat Marți că cu începere de ieri Miercuri până la sfârșitul lui Decembrie, va înceta să mai circule trenurile de persoane pe teritoriul administrat de Consiliul Dirigent.

Știrea aceasta e neîntemeiată. Trenurile de persoane continuă a circula.

— Direcția aeronautică franceză față de extensiunea luată de aviația militară și de importanța pe care o va juca salvarea și siguranța viitoare a țării a decis ca grupele și escadrele constituite pentru nevoile cauzei în plin războiu, să fie transformate în regimente, cu începere dela 1 Ianuarie viitor.

În Franța vor fi deci: 7 Regimente de aviație de recunoaștere; 3 Regimente de aviație de vânătoare; 3 Regimente de aviație de bombardament. Africa de Nord, Algeria și Tunisia, — precum și Marocul vor avea fiecare câte un regiment de aviație.

— »Viitorul« publică prima parte a discursului dlui Ion I. C. Brătianu, șeful partidului național liberal, rostit în ședința adunării deputaților dela 16 Decembrie.

— Cadouri cu pose frumoase și cu gust de Crăciun și de anul nou se execută în atelierul artistic alui GEZA NAGY (în edificiul casei de păstrare Poigari). Fotografările se fac peste zi dela orele 9 a. m. până seara la 5 și jum. În vreme de timp întunecos se fac la lumină electrică.

A 819

Colecta pentru

biserica Mărășești.

Dela pretura plasei Pecica, colectă cor. 1800

Suma din urmă cor. 25326

Total: cor. 27126

Discursul dlui Maniu.

București 23. În ședința de ieri a camerei, președintele d. N. Iorga a citit telegrama trimisă de d. Deschanel, președintele camerei franceze care în numele Franței urează progres și roade noului parlament român. Președintele citește răspunsul trimis parlamentului francez și în care se aduce omagii de adâncă recunoștință Franței.

A urcat apoi la tribună d. Maniu, care vorbește despre luptele și jertfele făcute departidele din vechiul regat pentru desrobirea noastră și spune că între ardeleni și cei din vechiul regat nu poate fi nici o deosebire. D. Maniu accentuează, că ardelenii n'au venit aci pentru robirea liberalilor ci pentru colaborarea tuturor partidelor care să asigure întărirea României-mari.

Oratorul spune apoi că ardelenii sunt cei mai măhniți de spintecarea Banatului. Cunoaștem tratatul din trecut al dlui Brătianu și fiindcă credem că tratatele sunt sfinte, aceasta îndreptățește pretențiile noastre față de aliați de a nu ceda nimic din Banat.

Politica de rezistență ne-ar băga însă în cel mai greu și mai mare pericol. Nu putem trăi izolați de aliați, de cari avem nevoie. Dăm concursul actualului guvern, care în zilele grele de azi a luat sarcina de a transforma România Mare în adevărat stat național.

Dăm deplină libertate politică și culturală naționalităților, din care să formăm un devotat sprijin al intereselor noastre și cetățeni fideli ai României.

D. Maniu încheie îndemnând toate partidele la muncă.

Cauzele pentru care Aradul nu a avut lumină.

Aradul a avut Marți seara o surpriză foarte neplăcută.

Din cauza lipsei de cărbuni, uzina electrică a încetat a mai da curent și înserându-se populația a rămas în întunec.

Ce se întâmplase?

Din motive necunoscute direcțiunea regională a C. F. R. din Arad nu și-a primit, Marți, porțiunea de cărbuni ce-i sosea zilnic dela Petrojeni. Directorul uzinei electrice din Arad, care își primește cărbunii zilnic dela direcțiunea regională a C. F. R. a adus Marți după masă, la cunoștință conducerii orașului, că din cauza lipsei de combustibil, curentul electric va fi silit să înceteze.

Conducerea orașului a luat imediat măsuri pentru a nu lăsa orașul în întunecime, și a reușit a pune la dispoziția uzinei 3 vagoane cărbuni dela minele din Brad și un vagon cărbuni de Petrojeni, cu care uzinele ar fi putut da curentul necesar pentru luminatul orașului.

Cazanele uzinei se răciseră însă și așa nu s'a mai putut da curent electric pentru Marți seara.

Ieri la amiază prefectul, primarul orașului și directorul regional au fost la d. general Lecca, cu care au conferit asupra modalității de a asigura cărbuni necesari uzinei electrice.

Cu aprobarea dlui general Lecca, primăria orașului, a reținut ieri din transportul de 37 vagoane destinate pentru Debrefin, 8 vagoane pentru trebuințele Aradului.

Totodată s'au luat măsuri ca pentru sărbătorile de Crăciun „romano-catolice“ uzina să dea curent noaptea întreagă.

O comisie compusă din directorul regional al CFR, din Arad și câte un delegat al orașului și din partea comandamentului militar a plecat ieri după masă la Petrojeni cu un automobil pentru a asigura în viitor transportul cărbunilor necesari pentru căile ferate din Arad și pentru luminatul orașului.

Guvernul a început să lucreze.

Sub acest titlu „Dacia“ ocupându-se de activitatea guvernului scrie:

Cum era și firesc, cea dintâi preocupare a noului guvern este problema aprovizionării.

Proiectul de lege este aproape gata și chiar zilele acestea va fi adus în fața parlamentului. El cuprinde cele mai drastice măsuri contra speculatorilor cu articolele de prima necesitate. Din prevederile acestui proiect e demn de reținut dispozițiunea că întreaga aprovizionare a țării în interior se va face prin obștile și cooperativele sătești.

După aprovizionare — și în strânsă legătură cu ea — este problema transporturilor.

După informațiunile noastre, guvernul meditează serios la idea de a se recurge la luminile și experiența unor specialiști streini — după toate probabilitățile americani — cari, constituiți într-o comisiune tehnică, să lucreze la organizarea cât mai temeinică a căilor ferate. Nu e vorba nici de concesiuni de drepturi și nici de orice altă formă de imixtiune a capitalului strein în instituția drumului nostru de fer.

Deconcertați de zădărnicia tuturor încercărilor făcute până acum de a se normaliza, sau măcar de a se îmbunătăți funcționarea trenurilor, noii miniștri sunt hotărâți să recurgă la orice fel de măsură și la orice fel de sprijin numai să se ajungă la îndreptarea stării de lucruri dela c. f. r., așa de dăunătoare celor mai vitale interese ale țării. În condițiunile de astăzi bogății întregi se irosesc prin gări și porturi, iar altele rămân neutilizate în regiunile unde supraabundă, fără să fie posibilă transportarea și repartizarea lor în centrele unde lipsa e totală. Numai la noi se întâlnește această anomalie, ca într-o țară bogată și înzestrată cu toate roadele pământului locuitorii să trăiască în cea mai grozavă strâmtoare. Avem criză de alimente, criză de lemne, criză de cărbuni, și — ceace e și mai revoltător — criză de sare și petrol, când toate aceste bunuri se găsesc din belșug în anumite regiuni din țară.

Toate vor fi înlăturate și viața economică se va normaliza, de îndată ce va fi reglementat mijlocul de circulațiune a avuțiilor în țară.

S'a spus că cele mai bune legi nu reprezintă nimic, dacă pentru aplicarea lor, nu vom avea organe de execuție, în fruntea cărora să stea oameni integri, muncitori și dezinteresați.

Se va purta dar toată grija acestei chestiuni, numirile în capul forurilor administrative făcându-se cu cea mai mare chibzuială și numai după o îngrijită selecțiune.

După un angajament propus de însuși d. prim ministru Vaida Voevod, toate numirile în funcțiunile administrative vor fi lăsate în seama partidelor naționaliste și țărănesc din regat. Căpeteniile acestor două grupări au căzut de acord, ca pentru orice numire locală: de prefecti, polițai, președinți de comisii interimare, etc. să se recurgă la toți oamenii de bine, la toate elementele independente, la toate energiile noi ținute în umbră de vechii politicieni cari prin trecutul și însușirile lor, să ofere garanții de corectitudine necontestată și muncă devotată în interesul binelui obștesc.

Țara, până acum, a făcut cea mai bună primire noului guvern, în alcătuirea căruia țărâtimea își are pe cel mai chemat și mai destoinic reprezentant al ei. Prezența în guvern a învățătorului de țară Ion Michalehe, ca titular al ministerului de domenii și agricultură, în funcție de care este însăși delegarea problemei agrare este un adevărat simbol pentru faza nouă în care pășește întreaga viață publică a României actuale.

— Abonații din fosta Ungarie cari trimit scrisori la administrație sunt rugați ca pe lângă numirea românească a localității să ne comunice — în paranteză — și pe cea ungurească.

TELEGRAME.

Ceai oferit de M. S. Regina în onoarea partidului național român.

București. — M. S. Regina a oferit un ceai în onoarea membrilor partidului național român.

Au asistat aproape toți membrii partidului, aflați ori la București.

Suverana s'a întreținut cu parlamentarii transilvăneni, cu privire la toate chestiile interne și externe.

Discursul tronului în Italia.

Lyon. — Mesajul regal italian citit cu prilejul deschiderei parlamentului, vorbește de necesitatea războiului și trece apoi la relațiunile externe din care cităm următoarele: „pacea a arătat încă odată ce este comunitatea de rasă și limbă în cultura mondială. Italia consideră ca o datorință supremă a apărării latinitatea, a cărei mamă era și se întoarce plină de gândiri nu numai către surorile ei europene dar și către popoarele latine din America, cu care este în cea mai intimă legătură și cea mai strânsă solidaritate.

Liga națiunilor și împărțirea monarhiei Austro-Ungară.

Lyon. — Sunday Herald publică un articol al ministrului Churchill. Ministrul război englez spune în acest articol că stilațiunile din Paris făcute sub influența americană, se bazează pe existența ligei națiunilor și sfârșește spunând că fără această garanție fundamentală Anglia nu ar fi sancționat împărțirea complectă a monarhiei dunăreni formarea unei serii de sătulețe avizate la înșile, fapt ce poate da naștere la formă de centre nouă de turburări internaționale.

Ultima oră.

Misiunea dlui Marinovici la București.

București. — Ministrul sârb Marinovici a sosit la București pentru a cere guvernului concurs cu privire la chestia alimentării Serbiei, unde se simte o mare lipsă de nutre-mânt.

Marinovici a declarat în numele guvernului sârb, că acesta este dispus să înceapă tratative nouă cu guvernul român în chestia granițelor și că este dispus să cedeze României calea ferată și orașele Vârșet și Biserica Albă.

Guvernul și partidul național român, s'au arătat dispuse să înceapă tratative cu Serbia și să dea ajutor acestuia în chestia alimentară.

Censurat: Dimitrie Panaitescu.

Teatru, Muzică, Cinematografic.

Teatrul APOLLO
In 24 și 25 Decembrie

Senzație Hesperia

Coeur Dames

Istoria mai dame distinse
în 4 acte.

In rolul principal Hesperia

Teatrul URANIA

In 24 și 25 Decembrie

Viața și moartea
lui Isus

Istorie biblică în 3 acte.

Te614

REGATUL ROMÂNIA. :: POLIȚIA DE STAT ARAD.

Nr. 1463—1919 pres.

PUBLICAȚIUNE.

În interesul regulării circulației trăsurilor conform obiceiului statorit legal în România și cum s'a ordonat și pentru județul Arad, ordon ca de aici înainte toate trăsurile au să mână de partea dreaptă a drumului iar trăsurile ce vin în față vor trebui să ocolească spre stânga.

Împotriva acelor care vor contraveni acestui ordin voi porni procedură pentru contravenție. Arad, 19 Decembrie 1919.

Po 847

Stoica m. p.
șeful poliției.

REGATUL ROMÂNIA. :: POLIȚIA DE STAT ARAD.

Ad. 1099—1919

PUBLICAȚIUNE.

În legătură cu publicația mea nr. 1 de sus, datată din 11 Noiembrie referitoare la îndepărtarea femeilor dubioase, precum în legătură cu dispozițiile ce le-am făcut verbal în mai multe rânduri șomez pe toți proprietarii de cafenele și restaurante ca să nu servească în localurile lor femeile dubioase, ci să le provoace pe aceste să părăsească localul.

În caz că proprietarii de cafenele și restaurante nu vor respecta această dispoziție nu numai că voi porni procedură pentru contravenție împotriva lor, ci voi lua măsuri pentru a li-se retrage licența industrială și intervenind la direcțiunea financiară, și debitul de beuturi spirituoase. Această publicație se va afișa ce către proprietarii de cafenele și restaurante în localurile lor, cu text român și unguresc.

Arad, la 19 Decembrie 1919.

Po 846

Stoica m. p.
șeful poliției.

REGATUL ROMÂNIA. :: POLIȚIA DE STAT ARAD.

Ad. 1153—1919 pres.

PUBLICAȚIUNE.

Ținând seamă de faptul că cea mai mare parte a populației încă nu și-a scos certificatul de identitate, am prelungit termenul pentru eliberarea certificatelor până la 31 Decembrie.

Funcționarilor publici li-se vor libera certificatul de identitate după expirarea acestui termen. Arad, la 20 Decembrie 1919.

Po 829

Stoica m. p.
șeful poliției.

A V I Z.

Societatea centrală de fier răchic sub lichidare din Șebiş, provoacă pe toți acei cari ar avea ceva pretenziune față de ea, ca în decurs de 30 de zile să-și însinue pretențiunea comisiei liquidatoare, altcum după acest termen, reclamări în acest sens nu se vor lua în considerare.

Bo 826

Comisia de lichidare.

Prăvălie nouă!

Am onoare a aduce la cunoștință on. publică că în Arad, str. M. Eminescu (Deák F.) nr. 8 am deschis o prăvălie de zaharicate, de ciocolată, de licheruri și specialități de delicatese. Jumere, ficat și carne afumată de gâscă se capătă în tot timpul.

Reg binevoitorul sprijin
D-na Rudolf Klein.

A 818

PREZIDENȚIA CONSILIULUI DIRIGENT
Biroul Presse.

Nr. 775.

A V I Z.

Colegiul încredințat cu lichidarea ministerului de război din Viena a hotărât să se plătească ulterioar pretențiunile de diferență a acelor muncitori glotași (Landsturmarbeiter, népfelkelő munkás) cari au fost detașați la Depozitul militar de alimente din Viena (Militärverpflegungsmagazin) în timpul din August 1914 până la Iulie 1916.

Respectivii muncitori glotași sunt rugați să-și înainteze cererile la Consiliul de lichidare, român, Viena prin prezidenția Consiliului Dirigent.

Cereșea are să conțină datele personale, timpul care l-a petrecut la Depozitul de Alimente precum și alte date.

Fiecare cerere are a se verifica de către secretariatul comunal sau alt oficiu corespunzător.

Bi 827

Biroul Presei Cluj.

A V I Z

Zilnic se primesc la acest Comandament cereri de concedii pentru oameni de trupă mobilizați, în scopul de a ajuta la muncile agricole sau alte nevoi.

Se aduce la cunoștința tuturor, ca Marele Cuartier General, a stabilit definitiv regulile după care trebuie să se dea concedii trupei și s'a comunicat corporurilor.

Este de prisos deci a mai molesta Comandamentul cu astfel de cereri. Cererile de acest soi ce vor încurge la comandament se vor pune la dosar.

Bi 827

Biroul Presei Cluj.

398/1919.

PUBLICAȚIUNE.

Comisiunea orașului Arad menită pentru stabilirea prețurilor, publică, că prețurile maxime referitoare la articolele de aromate și coloniale, cu excepțiunea ardeiului măcinat (paprică) a sodiei alicalică (sodă unsă) și a zahărului, cu valabilitate de durată până în 15 Ianuarie 1920 inclusive — se suspendă.

Prețurile în lei și coroane pe singuraticile mărfuri sunt a se pune!

Arad, la 20 Decembrie 1919.

Pi 845

Senatul orașului.

Ioan Köö

magazin de manufactură și stoffe de modă
Bulevardul Regele Ferdinand I. Nr. 16.

: (Edificiul Wanicsek). :

Recomandă magazinul său bogat asortat cu articli de manufactură și stofărie, vânzare engros și în detal.

Ko 840

Ciocolată, Rom, Ceaiu, Prăjituri p. ceaiu,
Cognac, Lictare de fructe, Strugurei,

nuci, castane etc, se capătă pelângă serviciu prompt și
: : : culant la : : :

IOSIF ROBITSEK prăvălie de
specialități

Bulev. Ferdinand I. (Jozsef főherceg ut) Nr. 3.

Cetiti și răspânditi ziarul

„ROMÂNUL”

„TIMIȘIANA”

institut de credit și economii societate pe
acții în Timișoara.

PROSPECT.

Adunarea generală extraordinară a institutului de credit și economii „Timișiana” societate pe acții în Timișoara, ținută la 12 Decembrie 1919 a decis urcarea capitalului de acții dela 2,000 000— coroane la o sumă, ce se va limita și decreta ulterioar prin adunarea generală de capital societar, autorizând direcțiunea cu executarea concluzului.

1. Pe baza acestui concluz direcțiunea emite acții nouă în valoarea nominală de 200— cor. Acțiunile nouă poartă numerii începând dela 10.001 până la numărul maximal al acțiunilor subscrise.

2. Prețul de emisiune a unei acții nouă se stabilește cu suma de 300— coroane, din care 200— coroane trec la capitalul de acții, iar restul după detragerea speselor de emisiune, cade în favorul fondului de rezervă general.

Acționarii vechi, eventual erezii lor legali au dreptul de a semna după fiecare acție, veche scrisă pe numele lor din emisiunile anterioare, câte 2 acții nouă cu prețul stabilit de 250— coroane. Din sumele aceste 200— coroane trec la capitalul de acții, iar restul de 25—, respective 50— coroane, după detragerea speselor de emisiune, cade în favorul fondului de rezervă general. Pentru a dovedi dreptul de opțiune, la subscriere acționarii vechi au să prezinte spre clauzular acțiunile din emisiunile anterioare.

Acest drept de prioritate îl pot exercita acționarii vechi până la 1 Februarie 1920 și acei acționari, cari până la acest termen nu au optat, își perd dreptul de prioritate la subscriere.

Acționarii vechi pot să subscrie și mai multe acții, dar pentru aceste plătesc prețul de emisiune, adică 300— coroane de bucată.

3. Subscrierea de acții se încheie în 1 Martie 1920.

4. Ca locuri de subscriere se designază: Centrala institutului în Timișoară, filialele din Buziaș, Ciocova, Deta, Recaș, Vinga și toate băncile românești, membre la „Solidaritatea”.

5. Acțiunile se vor plăti în următoarele rate: la subscriere 30%; la 1 Mai 1920 40%, și la 1 Iulie 1920 30%. Prețul întreg se poate plăti și deodată.

Acțiunile achitate total până la 31 Decembrie 1919 part cipă la dividendă anului 1920 în proporție egală cu acțiunile vechi, iar cele achitate în rate conform punctului 5 din prospectul prezent, beneficiază de acest drept numai dela 1 Ianuarie 1921.

6. Pentru ratele plătite la termenele stabilite în punctul 5 din acest prospect, se rebonifică interese de 3%, iar după cele neplătite la timp, se socotesc 6% interese de întâziere.

Acei acționari, cari până la 30 Noembrie 1920 nu achită prețul întreg al acțiunilor subscrise, perd toate drepturile derivatoare din subscriere, ratele solvite trec în proprietatea institutului și se adaugă fondului de rezervă general. (L. C. § 169).

Direcțiunea își rezervă dreptul de selecțiune și eventuala reducere se va face în primul rând dintre acțiunile subscrise de reacționari iar sumele solvite se vor restitui celor în drept, fără dobândă.

7. Acțiunile nouă se vor libera cu data de 1 Ianuarie 1921.

Timișoara, 12 Decembrie 1919.

„Timișiana”

institut de credit și economii societate pe acții.

Dr. Demetriu Balaș de Lisa

Traian J. Marcu
președinte. director executiv

Acid acetic

garantat 80%. Lumini pentru bi-
serici la AGUSTIN DÜRR în față
cu primăria.

Du 841